

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THU HÚT, TRỌNG DỤNG NHÂN TÀI VÀ Ý NGHĨA ĐỐI VỚI THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC QUỐC GIA VỀ THU HÚT, TRỌNG DỤNG NHÂN TÀI HIỆN NAY

✍ TS. Nguyễn Xuân Hưng
Vụ Công chức Viên chức, Bộ Nội vụ

● **TÓM TẮT:** Bài viết trình bày sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về thu hút, trọng dụng nhân tài, nhấn mạnh vai trò then chốt của nhân tài trong sự nghiệp cách mạng, nhất là trong thời kỳ đổi mới và hội nhập hiện nay. Theo Hồ Chí Minh, nhân tài là người vừa có đức vừa có tài, trong đó đức là gốc. Người coi trọng phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng và bảo vệ nhân tài, nhấn mạnh cấp ủy, chính quyền các cấp phải có trách nhiệm cao nhất trong công tác này. Bài viết liên hệ tư tưởng của Người với Chiến lược quốc gia về thu hút, trọng dụng nhân tài đến năm 2030, tầm nhìn 2050, đề xuất các giải pháp như: xác định đúng khái niệm nhân tài thời kỳ mới, phát huy vai trò cấp ủy, người đứng đầu, tạo môi trường làm việc dân chủ, minh bạch, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và toàn dân trong phát hiện, đề xuất và bảo vệ nhân tài. Qua đó, khẳng định vai trò nền tảng của tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ sự nghiệp phát triển đất nước bền vững.

● **Từ khóa:** Tư tưởng Hồ Chí Minh, thu hút, trọng dụng nhân tài, chiến lược quốc gia.

● **ABSTRACT:** The article presents Ho Chi Minh's thoughts on attracting and using talents, emphasizing the key role of talents in the revolutionary cause, especially in the current period of innovation and integration. According to Ho Chi Minh, talents are people who have both virtue and talent, in which virtue is the root. He attached great importance to discovering, nurturing, using and protecting talents, emphasizing that Party committees and authorities at all levels must have the highest responsibility in this work. The article links his thoughts with the National Strategy on attracting and using talents to 2030, with a vision to 2050, proposing solutions such as: correctly defining the concept of talents in the new period, promoting the role of Party committees and leaders, creating a democratic and transparent working environment, promoting the role of the Fatherland Front, socio-political organizations and the entire population in discovering, proposing and protecting talents. Thereby, affirming the fundamental role of Ho Chi Minh's thought in building high-quality human resources to serve the cause of sustainable national development.

● **Keywords:** Ho Chi Minh's thought, attracting and valuing talents, national strategy.

Ngày nhận bài: 02/4/2024 - Ngày bình duyệt: 15/5/2024 - Ngày duyệt đăng: 24/5/2024

Thu hút, trọng dụng nhân tài (TH,TDNT) là vấn đề rất quan trọng đối với thắng lợi của cách mạng Việt Nam, nhất là trong các thời kỳ Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, lãnh đạo các mạng nước ta. Đây là vấn đề đặc biệt quan trọng trong thời kỳ đổi mới hiện nay, góp phần rất quan trọng để đất nước giành được thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử sau gần 40 năm đổi mới, thực hiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa (XHHCN), mở cửa, hội nhập quốc tế dưới sự lãnh đạo của Đảng. Để công cuộc đổi mới đạt thành tựu to lớn hơn trong những năm tới, việc TH,TDNT lại càng quan trọng hơn. Nghị quyết Trung ương 7, khóa XII của Đảng đã đề ra nhiệm vụ: “Xây dựng chiến lược quốc gia về thu hút, trọng dụng nhân tài”⁽¹⁾. Chiến lược đã được xây dựng và được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Để thực hiện thắng lợi Chiến lược, điều trước tiên cần thực hiện tốt là tiếp tục nhận thức sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về TH,TDNT, vận dụng sáng tạo, phù hợp và đạt hiệu quả trong những năm tới.

1. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THU HÚT VÀ TRỌNG DỤNG NHÂN TÀI

Tư tưởng Hồ Chí Minh về TH,TDNT là sự kế thừa, vận dụng, sáng tạo và phát triển tư tưởng, quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin về phát hiện, bồi dưỡng và sử dụng cán bộ có tài phù hợp với điều kiện cụ thể nước ta. Đồng thời, Người đã nhận thức sâu sắc, đầy đủ truyền thống quý báu của dân tộc ta trong suốt chiều dài lịch sử dựng nước và giữ nước về: hiền tài là “rường cột”, “là nguyên khí của quốc gia”; “tiên cử hiền tài”, “chăm lo việc gây dựng nhân tài”, “sử dụng hiền tài”; quốc gia hưng thịnh cần có sự đóng góp của người tài ở các lĩnh vực khác nhau...; kế thừa, phát triển những truyền thống đó, nâng lên tầm cao mới, trở thành tư tưởng quý giá của Người về TH,TDNT trong quá trình lãnh đạo cách mạng nước ta. Đây là cơ sở lý luận, thực tiễn, những chỉ dẫn rất quý báu của Người đối với Đảng, Nhà nước

ta trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công việc này trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, nhất là trong thời kỳ đổi mới hiện nay. Có thể khái quát tư tưởng Hồ Chí Minh về TH,TDNT gồm những điểm chủ yếu:

Một là, quan niệm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về nhân tài

Kế thừa, phát triển quan niệm của cha ông ta về “hiền tài”, Người đã đưa ra quan niệm đầy đủ và sâu sắc về nhân tài. Theo Người, người “hiền tài” tức là người vừa có đức, vừa có tài, vừa “hồng”, vừa “chuyên”, trong đó đức là gốc. Đức là đạo đức cách mạng, “Hồng” có nghĩa là người có tài, thể hiện rõ phẩm chất, bản lĩnh chính trị của mình; thái độ đối với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội (CNXH); tích cực tham gia thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; mục tiêu cao cả của Đảng và nhân dân ta là dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh; xây dựng thành công CNXH trên đất nước ta và bảo vệ vững chắc Tổ quốc. Đạo đức cách mạng bao hàm “hồng”. Tài là trình độ trí tuệ cao, nổi trội của người tài so với nhiều người khác, họ có thể làm được những việc rất khó, đạt kết quả cao, nhiều người khác không làm được.

Như vậy, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, người tài là người vừa có đức, vừa có tài; đức và tài quan hệ mật thiết với nhau, trong đó đức là gốc. Nói đến người tài đã bao hàm cả đức của họ, đức là đạo đức cách mạng, là cơ sở, động lực để họ đem tài năng phục vụ đất nước, phục vụ nhân dân, góp phần đưa đất nước phát triển, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc. Người có tài mà không có đức, đem tài năng của mình làm hại nước, hại dân, đó là người xa lạ và đối lập với quan niệm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về người có tài.

Hai là, vai trò và sự cần thiết của nhân tài đối với cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng

Trở thành Đảng cầm quyền sau thắng lợi của cuộc Cách mạng Tháng Tám năm 1945 Đảng phải tạm gác lại nhiệm vụ lãnh đạo xây dựng CNXH, tập trung lãnh đạo cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, vừa kháng chiến, vừa kiến quốc trường kỳ, gian khổ và khốc liệt.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhận thức sâu sắc rằng, để kháng chiến giành thắng lợi rất cần có sự tham gia của những trí thức tài, giỏi. Người đã cảm hóa, thuyết phục nhiều trí thức có tài và có đức, nổi tiếng đang làm việc rất hiệu quả ở một số nước trên thế giới trở về nước, cùng nhân dân tham gia kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược dưới sự lãnh đạo của Đảng, không đòi hỏi về chế độ đãi ngộ và những điều kiện cần thiết khác. Người nhấn mạnh: “những người trí thức tham gia cách mạng, tham gia kháng chiến rất quý báu cho Đảng. Không có những người đó thì công việc cách mạng khó khăn thêm nhiều”⁽²⁾.

Người rất coi trọng và đánh giá cao trình độ trí tuệ của người tài. Trình độ trí tuệ ấy, rất cần cho cách mạng nước ta không chỉ trong kháng chiến chống xâm lược, mà quan trọng hơn là trong sự nghiệp xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc. Người viết: “Trí thức là vốn liếng quý báu của dân tộc. Ở nước khác như thế, ở Việt Nam càng như thế. Chúng thực là trong cuộc kháng chiến cứu quốc này, những người trí thức Việt Nam đã chung một phần quan trọng. Một số thì trực tiếp tham gia vào công việc kháng chiến, hy sinh cực khổ, chen vai thích cánh với bộ đội nhân dân. Một số thì hăng hái hoạt động giúp đỡ ở ngoài”⁽³⁾.

Khẳng định vai trò và sự cần thiết phải TH,TDNT trong công cuộc xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc, ngay sau khi giành được chính quyền, ngày 14/11/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: “Kiến thiết cần có nhân tài”⁽⁴⁾. Tiếp theo vào ngày 20/11/1946, Người ký, ban hành Thông lệnh tìm người tài đức phục vụ sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân. Người viết: “Nước nhà cần phải kiến thiết. Kiến

thiết cần phải có nhân tài”⁽⁵⁾. Người luôn nhắc nhở cấp ủy, chính quyền các cấp, cán bộ, đảng viên “phải trọng nhân tài”⁽⁶⁾.

Ba là, tiêu chí để xem xét, đánh giá người có tài

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã luận giải và chỉ ra những tiêu chí chủ yếu để xem xét, đánh giá người có tài, gồm: đức và tài; việc sử dụng tài năng vào những việc khó “ích nước, lợi dân” mà nhiều người khác không làm được, góp phần rất quan trọng đưa đất nước phát phát triển, vững mạnh, nâng cao đời sống nhân dân. Đây là sự thể hiện tập trung những đặc trưng chủ yếu của người tài. Xem xét, đánh giá người tài, cần dựa chắc vào những tiêu chí này.

Về đức: “Đức” của người có tài là đạo đức cách mạng cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư; trung thành tuyệt đối với Đảng, nhân dân và chế độ; đoàn kết nhân ái; đặt lợi ích của đất nước, nhân dân lên trên hết và trước hết...

Về tài: “Tài” là tài năng thể hiện ở trình độ trí tuệ cao về một hoặc nhiều lĩnh vực, trước hết là lĩnh vực công tác của người đó so với nhiều người khác. Trong mối quan hệ giữa tài và đức, thì đức là gốc. Có tài mà không có đức thì hoạt động của người có tài không được định hướng đúng đắn, không góp phần đưa đất nước phát triển, nhân dân có cuộc sống ngày càng được cải thiện, thậm chí còn gây nên những tác hại không nhỏ cho cách mạng, khi họ là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt. Chủ tịch Hồ Chí Minh mạnh: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽⁷⁾.

Về sử dụng tài năng vào những việc “ích nước, lợi dân”: tài năng của người có tài được sử dụng vào công việc đạt hiệu quả cao, “ích nước, lợi dân” so với nhiều người khác; là người có thể đảm nhiệm những công việc lớn, rất khó, mà nhiều người khác không làm được.

Bốn là, trong nhân dân ta có nhiều người có tài, có đức, song cấp ủy, chính quyền các cấp chưa phát hiện được nhiều người, chưa thu hút và trọng dụng họ vì thắng lợi của cách mạng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, trong nhân dân ta không thiếu người có tài, có đức, rất cần cho sự nghiệp cách mạng. Song, việc phát hiện, thu hút, bồi dưỡng và trọng dụng họ, cấp ủy, chính quyền các cấp còn những khuyết điểm, hạn chế. Chủ tịch Hồ Chí Minh - người đứng đầu Đảng, Chính phủ đã nghiêm khắc tự phê bình và nhận khuyết điểm về mình để tìm giải pháp sửa chữa. Người viết: “Trong số 20 triệu đồng bào chắc không thiếu người có tài có đức. E vì Chính phủ nghe không đến, thấy không khắp, đến nỗi những bậc tài đức không thể xuất thân. Khuyết điểm đó tôi xin thừa nhận”⁽⁸⁾.

Việc TH,TDNT ngoài Đảng, Người chỉ rõ các cấp ủy, chính quyền chưa quan tâm, chú ý nên nhiều người chưa được thu hút và trọng dụng. Người dạy rằng: trong dân chúng có “rất nhiều *nhân tài ngoài Đảng*. Chúng ta không được bỏ rơi họ, xa cách họ. Chúng ta phải thật thà đoàn kết với họ, nâng đỡ họ. Phải thân thiết với họ, gần gũi họ, đem tài năng của họ giúp ích vào công cuộc kháng chiến cứu nước”⁽⁹⁾.

Năm là, TH,TDNT là trách nhiệm của các địa phương, trách nhiệm trước hết và cao nhất thuộc về cấp ủy, chính quyền địa phương

Để khắc phục đạt kết quả những khuyết điểm, yếu kém nêu trên, Người chỉ rõ: “Nay muốn sửa đổi điều đó, và trọng dụng những kẻ hiền năng, các địa phương phải lập tức điều tra nơi nào có người tài đức, có thể làm được những việc ích nước lợi dân, thì phải báo cáo ngay cho Chính phủ biết. Báo cáo phải nói rõ: tên tuổi, nghề nghiệp, tài năng, nguyện vọng và chỗ ở của người đó. Hạn trong một tháng, các cơ quan địa phương phải báo cáo cho đủ”⁽¹⁰⁾.

Cấp ủy, chính quyền địa phương có

trách nhiệm trước hết và cao nhất về thực hiện công việc nêu trên. Để công việc này, đạt kết quả, còn rất cần có sự tham gia tích cực, hiệu quả của các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân ở từng địa phương.

Sáu là, bồi dưỡng nhân tài là vấn đề đặc biệt quan trọng

Khi phát hiện được người có tài, cần coi trọng việc bồi dưỡng để củng cố, phát triển, nâng cao tài năng đi liền với việc bồi dưỡng nâng cao đạo đức cách mạng của họ. Nếu xem nhẹ, không quan tâm đúng mức công việc này, thì tài năng của người có tài sẽ dần dần bị mai một; đạo đức của họ cũng không được nâng cao. Thực tế cho thấy, năng lực, tài năng của con người nói chung, của người có tài nói riêng không phải hoàn toàn tự nhiên mà có; phần rất lớn do việc phát hiện, bồi dưỡng và việc tự học tập, tự rèn luyện bền bỉ, lâu dài của họ. Người viết: “Năng lực của người không phải hoàn toàn do tự nhiên mà có mà một phần lớn do công tác, do tập luyện mà có”⁽¹¹⁾.

Bởi vậy, khi phát hiện, thu hút được người có tài, cần coi trọng việc, bồi dưỡng về mọi mặt cho họ. Trong đó, việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ mọi mặt, phát triển tài năng là vấn đề rất quan trọng và cơ bản; song cũng không thể thiếu việc tự học tập, tự rèn luyện bền bỉ, lâu dài, thường xuyên, đạt hiệu quả của người có tài. Các cấp ủy, chính quyền cần tạo thuận lợi cho họ tự học tập, tự rèn luyện đạt kết quả, đồng thời tăng cường kiểm tra, giám sát việc tự học tập, tự rèn luyện của người có tài.

Đối với Đảng, trong công tác cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, Đảng cần quan tâm chăm sóc, nuôi dạy cán bộ có tài, đây là những cán bộ rất quý báu, để họ ngày càng trưởng thành; có chế độ đãi ngộ thỏa đáng phù hợp với điều kiện đất nước và phải tạo điều kiện thuận lợi cho họ cống hiến cho đất nước, dân tộc, củng cố và phát triển tài năng. Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: “Đảng phải nuôi dạy cán bộ như người làm vườn như người vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài”⁽¹²⁾.

Bây là, trọng dụng nhân tài là công việc rất cần thiết

Trọng dụng nhân tài hay sử dụng (dùng) đúng đắn, hiệu quả người có tài vào những công việc quan trọng; bố trí họ đảm nhiệm những vị trí công tác trọng yếu trong hoạt động của cấp ủy, chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị; tạo mọi điều kiện thuận lợi cho họ cống hiến tài năng và có chế độ đãi ngộ thỏa đáng phù hợp với điều kiện cụ thể của địa phương, đất nước.

Khi sử dụng người có tài cần rất chú ý xem xét tài năng; đồng thời rất coi trọng xem xét tinh thần vì dân, vì nước của họ; trên cơ sở đó tiến hành giao việc cho họ đảm nhiệm một cách hợp lý, đạt hiệu quả. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm và nhắc nhở các cấp ủy cần thực hiện tốt công việc này. Người yêu cầu, phải dùng người có tài đúng chỗ, đúng việc, “phải xem người ấy xứng với việc gì. Nếu người có tài mà dùng không đúng tài của họ, cũng không được việc”⁽¹³⁾; “Tài to ta dùng làm việc to, tài nhỏ ta cất làm việc nhỏ, ai có năng lực về việc gì, ta đặt ngay vào việc ấy. Biết dùng người như vậy, ta sẽ không lo gì thiếu cán bộ”⁽¹⁴⁾. Người chỉ ra hạn chế thường gặp: “Thường ta không biết tùy tài mà dùng người. Thí dụ: thợ rèn thì bảo đi đóng tủ, thợ mộc thì bảo đi rèn dao. Thành thử hai người đều lúng túng. Nếu biết tùy tài mà dùng người thì hai người đều thành công”⁽¹⁵⁾.

Trong việc sử dụng người có tài Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, không nên quá khắt khe, cứng nhắc, thậm chí cực đoan. Nếu như thế sẽ bỏ sót và mất nhân tài. Người viết: “Việc dùng nhân tài, ta không nên căn cứ vào những điều kiện quá khắt khe. Miễn là không phản lại quyền lợi dân chúng, không là Việt gian, thân Pháp, thân Nhật, có lòng trung thành với Tổ quốc là có thể dùng được”⁽¹⁶⁾. Người luôn nhấn mạnh người có tầm quyền dùng người (Bí thư cấp ủy, người đứng đầu) phải tránh các bệnh kiêu ngạo, bè cánh, đèm người có tài. Người viết: “đã kiêu thì ắt ghét những người tài giỏi hơn mình. Ưa những kẻ nịnh hót mình.

Thân cận là những kẻ vô tài bất lực, nhưng khéo nịnh hót a dua. Xa cách hoặc đèm hãm những người có tài có đức hay bàn ngay nói thẳng”⁽¹⁷⁾. Đồng thời, dạy rằng: “Mình có quyền dùng người thì phải dùng những người có tài năng, làm được việc. Chớ vì bà con bầu bạn, mà kéo vào chức nọ chức kia. Chớ vì sợ mất địa vị mà đèm những kẻ có tài năng hơn mình”⁽¹⁸⁾. Nếu mắc những bệnh này, sẽ làm cho Đảng bớt nhân tài. Đối với cấp ủy các cấp - có chức năng lãnh đạo và quyết định về công tác cán bộ, trong đó, có bố trí, sử dụng cán bộ - Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh phải khéo dùng người có tài. Người viết: “Lãnh đạo khéo, tài nhỏ có thể hóa ra tài to. Lãnh đạo không khéo, tài to cũng hóa ra tài nhỏ”⁽¹⁹⁾. Đối với từng cán bộ, Người yêu cầu “*bắt buộc cán bộ trong mỗi ngành phải thiết thực báo cáo và cất nhắc nhân tài*”⁽²⁰⁾ để tránh hao phí nhân tài.

2. Ý NGHĨA CỦA TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THU HÚT, TRỌNG DỤNG NHÂN TÀI ĐỐI VỚI THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC QUỐC GIA VỀ THU HÚT, TRỌNG DỤNG NHÂN TÀI HIỆN NAY

Ngày 31 tháng 7 năm 2023, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số: 899/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược quốc gia “về thu hút, trọng dụng nhân tài đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050”. Chiến lược đang được các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, chính quyền các cấp triển khai thực hiện. Để thực hiện đạt kết quả Chiến lược này, một mặt, quán triệt sâu sắc nội dung Chiến lược, gồm mục tiêu; yêu cầu; đặc biệt là 11 nhiệm vụ, giải pháp. Mặt khác, coi trọng quán triệt vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về TH, TDNT. Cần tập trung thực hiện tốt những nội dung sau đây:

Một là, có cách hiểu đúng đắn, thống nhất về khái niệm “nhân tài” trong thời kỳ đổi mới hiện nay.

Chiến lược TH, TDNT xác định nhiệm vụ, giải pháp rất quan trọng là nghiên cứu, ban hành quy định cụ thể hóa khái niệm

nhân tài. Từ quan niệm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về nhân tài, nêu trên, có thể nêu khái niệm: *Nhân tài là người có đạo đức trong sáng, lành mạnh, ý chí vươn lên rất mạnh mẽ; có những năng lực vượt trội so với nhiều người khác, có thể làm những việc khó, đạt hiệu quả cao mà nhiều người khác không thể làm được; có cống hiến xuất sắc trong một hoặc một số lĩnh vực chuyên môn cho đất nước, nhân dân nước mình và nhân loại khi được giao đúng công việc và tạo điều kiện thuận lợi để họ làm việc đạt hiệu quả.*

Nhân tài trước hết phải có đạo đức trong sáng lành mạnh, đó là gốc. Nhân tài gồm người có tài và thiên tài. Đây là hai mức độ khác biệt rất lớn về mức độ tài năng của nhân tài. Ngoài đạo đức trong sáng lành mạnh, thiên tài là người có tài năng đặc biệt so với hàng chục, trăm triệu người khác. Thực tế cho thấy, có khá nhiều người tài, song thiên tài thì rất hiếm, trong một quốc gia, dân tộc hàng trăm năm mới có thể một người; trong vài thế kỷ nhân loại mới có một, hai thiên tài.

Hai là, nhận thức sâu sắc việc TH,TDNT hiện nay là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng và rất cần thiết; các bộ, ngành, địa phương cần cụ thể hóa Chiến lược và tiêu chí xác định nhân tài của bộ, ngành, địa phương và triển khai thực hiện.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định, TH,TDNT là nhiệm vụ rất quan trọng và cần thiết trong các thời kỳ cách mạng, nhất là trong thời kỳ xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc. Trong thời kỳ đổi mới hiện nay ở nước ta, để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ, mục tiêu công cuộc đổi mới; nhiệm vụ ấy, được thực hiện trong điều kiện có thời cơ, thuận lợi nhưng cũng gặp không ít khó khăn, thách thức rất quyết liệt. Đó là tình hình thế giới và khu vực diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo; tình hình trong nước cũng có khá nhiều vấn đề cần được giải quyết cơ bản; khoa học và công nghệ phát triển rất mạnh mẽ, nhất là cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư với

thành tựu rất to lớn, hiện đại; các thế lực thù địch lại tăng cường phá hoại Đảng, Nhà nước và công cuộc đổi mới... Thực tế đó, chỉ rõ việc TH,TDNT để công cuộc đổi mới đạt thành tựu to lớn hơn là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng và rất cần thiết.

Các bộ, ngành, địa phương cần cụ thể hóa Chiến lược và ban hành chiến lược TH,TDNT của mình; căn cứ vào chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về tiêu chí để xem xét, đánh giá người có tài, nhiệm vụ chính trị và đặc điểm cụ thể của bộ, ngành, địa phương để cụ thể hóa tiêu chí xác định nhân tài của mình và triển khai thực hiện.

Ba là, thực hiện tốt việc phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng và bảo vệ nhân tài, tạo tiền đề, cơ sở để thực hiện tốt việc TH,TDNT

Thực hiện tốt việc phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng và bảo vệ nhân tài tạo sự chủ động trong thực hiện việc TH,TDNT. Không phải chỉ bằng những chính sách “hấp dẫn” để nhân tài xuất hiện và tiến hành thu hút nhân tài, mà quan trọng hơn là phát hiện, bồi dưỡng và sử dụng hợp lý, hiệu quả và bảo vệ nhân tài. Bởi vì, nhân tài không tự nhiên xuất hiện mà phải qua quá trình rèn luyện trong thực tiễn và phải được bồi dưỡng. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh về TH,TDNT, Người luôn coi trọng việc phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng và bảo vệ nhân tài. Sử dụng hợp lý, hiệu quả nhân tài trong những công việc quan trọng, giao cho họ đảm nhận những trọng trách chính là trọng dụng nhân tài. Trong dụng nhân tài, không có nghĩa là chỉ có chế độ đãi ngộ cao, mà quan trọng hơn là giao việc đúng tài năng của họ, giao cho họ giữ trọng trách phù hợp tài năng; xây dựng môi trường làm việc công bằng, chuyên nghiệp; dân chủ, tôn trọng lẫn nhau, tôn trọng tài năng, môi trường sống văn minh, hiện đại... Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thành công lớn về việc này, đã để lại cho chúng ta những bài học rất quý giá. Người đã kêu gọi, vận động được nhiều nhà khoa học tài giỏi của nước ta đang làm việc rất hiệu quả và có uy tín cao ở một số nước trên thế giới trở về nước phục vụ

kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trong điều kiện muôn vàn khó khăn.

Bốn là, phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp, nhất là bí thư cấp ủy và người đứng đầu cơ quan chính quyền trong thực hiện Chiến lược quốc gia về TH,TDNT

Thu hút, trọng dụng nhân tài về thực chất là một bộ phận rất quan trọng của công tác cán bộ, là nhiệm vụ trọng yếu của cấp ủy, chính quyền các cấp. Cấp ủy, chính quyền có vai trò rất quan trọng và quyết định chất lượng, hiệu quả và có trách nhiệm lớn đối với công việc này. Vì vậy, cần phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của những tổ chức này trong TH,TDNT. Bí thư cấp ủy và người đứng đầu cơ quan chính quyền các cấp có trách nhiệm trước hết và cao nhất đối với việc TH,TDNT của của cấp ủy, chính quyền các cấp, nhất là đối với những khuyết điểm, hạn chế; cần nhận thức và thực hiện tốt việc này. Cần học tập và làm theo Chủ tịch Hồ Chí Minh khi Người chỉ ra những khuyết điểm, hạn chế của cấp ủy, chính quyền các cấp về phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng nhân tài và Người đã nhận trách nhiệm về mình.

Năm là, phát huy mạnh mẽ vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, xã hội - nghề nghiệp và nhân dân trong tham gia thực hiện Chiến lược quốc gia về TH,TDNT.

Các tổ chức nêu trên và nhân dân có vai trò rất quan trọng trong thực hiện Chiến lược, nhất là trong phát hiện, tôn trọng nhân tài. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng việc vận động hướng dẫn, tạo thuận lợi các tổ chức này và nhân dân tham gia việc TH,TDNT. Chiến lược quốc gia về TH,TDNT cũng xác định, đây là một trong những nhiệm vụ, giải pháp rất quan trọng. Cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền các cấp cần coi trọng thực hiện tốt công việc này. Tập trung vào những việc, như: tập hợp, vận động nhân tài ở trong nước và ở nước ngoài tham gia xây dựng đất nước; kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng và phản ánh các đề xuất, kiến nghị của nhân tài, nhất là nhân tài người Việt Nam ở nước ngoài đối với Đảng và Nhà nước; tham gia xây dựng các chủ trương, chính sách thu hút, phát huy nguồn lực nhân tài phù hợp với sự phát triển của đất nước./.

- (1). Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy BCHTW khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng xuất bản, HN, 2018, tr. 64.

- Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, HN, 2011, tập 4: (4). tr.114; (5). tr. 504; (8). tr. 504; (10). tr. 504; (14). tr. 43; (16).

tr. 45; (19). tr.504.

- Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật, HN, 2011, tập 5: (2). tr.275; (3). tr. 184; (6). tr.313; (7). tr. 292; (9). tr. 315-316; (11). tr. 320; (12). tr. 314; (15). tr. 314; (17). tr. 632; (18). tr. 123; (20). tr.281.